

A2.15 Rząd i wybory

- Poznaj podstawowe instytucje rządowe kraju.
- Wybory i głosowanie.

Demokracja	<i>(Democracia)</i>	Prawica	<i>(Derecha)</i>
Parlament	<i>(Parlamento)</i>	Lewica	<i>(Izquierda)</i>
Sejm	<i>(Sejm)</i>	Wybory	<i>(Elecciones)</i>
Senat	<i>(Senado)</i>	Kampania	<i>(Campaña)</i>
Rząd	<i>(Gobierno)</i>	Frekwencja	<i>(Participación electoral)</i>
Prezydent	<i>(Presidente)</i>	Ustawa	<i>(Ley)</i>
Premier	<i>(Primer ministro)</i>	Wybierać	<i>(Elegir)</i>
Ministerstwo	<i>(Ministerio)</i>	Głosować	<i>(Votar)</i>
Partia polityczna	<i>(Partido político)</i>		

1. Escanea el código QR para ver el vídeo, o lee el texto. (QR: Audio)

W Polsce **Sejm** i **Senat** tworzą **władzę ustawodawczą**. Sejm przygotowuje nowe **ustawy** i budżet państwa oraz kontroluje rząd. Gdy ustawa jest gotowa, trafia do Senatu. Tam senatorowie dyskutują i mogą proponować **poprawki**. Potem ustawa wraca do Sejmu, gdzie odbywa się dalsza praca i decyzje.

*En Polonia, el **Sejm** y el **Senado** forman el **poder legislativo**. El **Sejm** prepara nuevas **leyes** y el **presupuesto del Estado**, y controla al gobierno. Cuando una ley está lista, llega al Senado. Allí los senadores debaten y pueden proponer **enmiendas**. Luego la ley vuelve al Sejm, donde continúa el trabajo y se toman decisiones.* Vp>

1. Ile lat trzeba mieć, żeby zostać senatorem?
  - a. Dwadzieścia jeden lat
  - b. Dwadzieścia pięć lat
  - c. Trzydzieści lat
  - d. Osiemnaście lat
2. Co Sejm tworzy oprócz nowych ustaw?
  - a. Pasporty
  - b. Budżet państwa
  - c. Policję i szkoły
  - d. Nowe województwa

1-c 2-b

2. Gramática: Número plural de adjetivos no personales: wolny -> wolne

Los adjetivos no masculinos-persona en plural describen sustantivos que no son un grupo con hombres, es decir: cosas, animales, mujeres o grupos mixtos sin hombres.

1. Los adjetivos no masculinos-persona siempre llevan la terminación -e; no hay excepciones.

Przymiotnik (Adjetivo)	Końcówka (Terminación)	Forma (l. mn. niemęskoos.) (Forma (plural no masculinos-persona))
demokratyczny (democrático)	-e	demokratyczne (democráticas)
wolny (libre)	-e	wolne (libres)
ważny (importante)	-e	ważne (importantes)
nowy (nuevo)	-e	nowe (nuevas)
trudny (difícil)	-e	trudne (difíciles)

1. Widziałem _____ plakaty wyborcze na ulicy. (Vi nuevos carteles electorales en la calle.)
a. nowi   b. nową   c. nowe   d. nowy
2. W tych wyborach _____ decyzje podejmuje parlament. (En estas elecciones, el parlamento toma decisiones importantes.)
a. ważny   b. ważni   c. ważne   d. ważną

1. nowe 2. ważne

Reescribe las frases (QR: IA+)

1. To jest nowa umowa. To są ... umowy.

_____

(Este es un contrato nuevo. Estos son contratos nuevos.)

2. To jest trudna praca. To są ... prace.

_____

(Este es un trabajo difícil. Estos son trabajos difíciles.)

3. To jest ważna informacja. To są ... informacje.

_____

(Esta es una información importante. Estas son informaciones importantes.)

1. To jest nowa umowa. To są nowe umowy. 2. To jest trudna praca. To są trudne prace. 3. To jest ważna informacja. To są ważne informacje.

3.Ejercicios

1. Relaciona los elementos que tienen un significado relacionado.

a. wybory	1. ile osób głosuje
b. głosować	2. decydować o wyborze
c. wybierać	3. głosowanie
d. frekwencja	4. oddawać głos

a-3 b-4 c-2 d-1

2. Información del Ayuntamiento: elecciones y votación (QR: Audio)

Rellena los huecos: rząd, Wybieramy, premier, wybory, głosowania, frekwencja

Urząd Miasta informuje: w najbliższą niedzielę odbędą się (1) _____ parlamentarne. (2) _____ posłów do Sejmu i senatorów do Senatu. Lokale wyborcze będą otwarte od 7:00 do 21:00. Do (3) _____ potrzebny jest dowód osobisty lub paszport. Aktualny adres lokalu można sprawdzić na stronie urzędu.

Parlament uchwała ustawy, a (4) _____ je realizuje. Rządem kieruje (5) _____, a ministrowie pracują w ministerstwach. Wysoka (6) _____ jest ważna dla demokracji. Jeśli w dniu wyborów jesteś poza miejscem zamieszkania, możesz wcześniej złożyć wniosek o zaświadczenie do głosowania.

El Ayuntamiento informa: el próximo domingo se celebrarán elecciones parlamentarias. Elegimos diputados al Sejm y senadores al Senado. Los colegios electorales estarán abiertos de 7:00 a 21:00. Para votar se necesita el DNI o el pasaporte. La dirección actual del colegio se puede consultar en la página web del ayuntamiento.

El parlamento aprueba las leyes y el gobierno las ejecuta. El gobierno está dirigido por el primer ministro y los ministros trabajan en los ministerios. Una alta participación es importante para la democracia. Si el día de las elecciones estás fuera de tu lugar de residencia, puedes presentar antes una solicitud de certificado para votar.

(1) wybory, (2) Wybieramy, (3) głosowania, (4) rząd, (5) premier, (6) frekwencja

1. Jakie dokumenty są potrzebne do głosowania i gdzie można sprawdzić adres lokalu wyborczego?
- _____

3. Escucha el fragmento de audio y elige la respuesta correcta. (QR: Audio)

	Verdadero	Falso
1. Osoba mówi, że w przyszłym tygodniu planuje oddać głos w wyborach.	☐	☐
2. Z nagrania wynika, że parlament w Polsce składa się tylko z Senatu.	☐	☐
3. Osoba już wie, gdzie będzie jej lokal wyborczy.	☐	☐

1-V 2-X 3-V

4. Elige la solución correcta

1. Wczoraj w telewizji _____ debatę o wyborach (Ayer en la televisión vi un debate sobre las elecciones y la participación.)
i frekwencji.
a. widzę   b. widziałam   c. widzieliśmy   d. widziałem
2. W zeszłym tygodniu _____ partię polityczną (La semana pasada elegí un partido político basándome en el programa y la campaña.)
na podstawie programu i kampanii.
a. wybierałam   b. wybraliśmy   c. wybierałem   d. wybieram
3. W ostatnich wyborach _____ w lokalnej (En las últimas elecciones votamos en la comisión local cerca de casa.)
komisji niedaleko domu.
a. głosowałam   b. głosowaliśmy   c. głosowali   d. głosujemy

1. widziałem 2. wybierałam 3. głosowaliśmy

5. Juego de rol - diálogos (QR: Audio)

W drodze na wybory

Kasia   *Cześć, Marek. Idziesz dzisiaj na wybory? Jeszcze się waham, czy iść i oddać głos.*
(*Hola, Marek. ¿Vas hoy a las elecciones? Todavía dudo si ir y votar.*)
(sąsiadka):

Marek (sąsiad): *Cześć. Tak, pójdę po pracy — frekwencja jest ważna dla demokracji i warto pokazać, co myślimy.*
(*Hola. Sí, iré después del trabajo: la participación es importante para la democracia y vale la pena mostrar lo que pensamos.*)

Kasia   *W kampanii każda partia mówi co innego — prawica, lewica — i trudno mi wybrać.*
(*En la campaña cada partido dice algo diferente — la derecha, la izquierda — y me cuesta elegir.*)
(sąsiadka):

Marek (sąsiad): *Rozumiem. Ja wybieram partię z konkretnym planem, nie tylko hasłami. Najważniejsze, żeby w ogóle pójść i zagłosować.*
(*Lo entiendo. Yo elijo un partido con un plan concreto, no solo con eslóganes. Lo más importante es ir y votar, en general.*)

Kasia   *Masz rację. Dobrze, pójdę — chcę mieć wpływ na to, kto będzie rządzić.*
(*Tienes razón. De acuerdo, iré: quiero tener influencia en quién va a gobernar.*)
(sąsiadka):

1. Dlaczego Kasia ma wątpliwości przed głosowaniem?
-

6. Hablar: traducir y responder (QR: IA+)

Moim zdaniem ważne są wolne i uczciwe wybory. / Głosuję na kandydata lub na partię polityczną.
/ W czasie kampanii często słyszę obietnice i informacje o programie.

1. Czy bierzesz udział w wyborach? Powiedz krótko, dlaczego tak lub dlaczego nie.
_____
2. Jak według ciebie powinna wyglądać dobra kampania wyborcza w Polsce? Podaj jeden przykład, co jest ważne.
_____

7. Escritura: WhatsApp (QR: IA+)

Cześć! Tu Ania z pracy.

Widziałam, że w przyszłym miesiącu są **wybory** w Polsce. Mieszkam teraz w Hadze i nie wiem, jak to działa za granicą. Czy też chcesz **głosować**?

Może wiesz, gdzie jest komisja i czy trzeba się wcześniej zapisać? Czy lepiej iść razem w sobotę czy w niedzielę?

Daj znać, proszę.

Ania

Escribe una respuesta adecuada: *Też chcę głosować, ale nie wiem, czy trzeba się zapisać. / Możemy iść razem w sobotę/niedzielę o... / Sprawdzę informacje na stronie ambasady i napiszę wieczorem.*

_____

_____

Verbos importantes	Widzieć (ver)	Wybierać (escoger)	Głosować (votar)
ja	Czas przeszły widziałem/widziałam	Czas przeszły wybierałem/wybierałam	Czas przeszły głosowałem / głosowałam
ty	widziałeś/widziałaś	wybierałeś/wybierałaś	głosowałeś / głosowałaś
on/ona/ono	widział/widziała/widziało	wybierał/wybierała/wybierało	głosował / głosowała / głosowało
my	widzieliśmy/widziałyśmy	wybieraliśmy/wybierałyśmy	głosowaliśmy / głosowałyśmy
wy	widzieliście/widziałyście	wybieraliście/wybierałyście	głosowaliście / głosowałyście
oni/one	widzieli/widziały	wybierali/wybierały	głosowali / głosowały